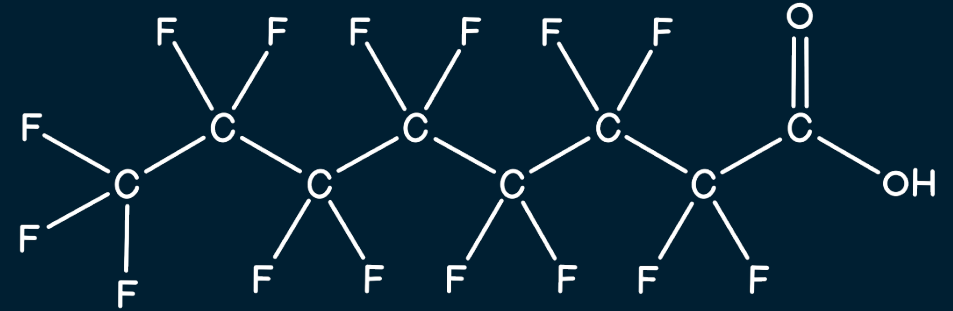

Hot-spot PFAS eksponering – kan vi gøre noget?

**Professor Tina Kold Jensen,
Department of Clinical
Pharmacology, Pharmacy and
Environmental Health
Hans Christian Andersens Children
Hospital**

Per- and polyfluoroalkyl substances (PFAS)

- Stor gruppe af kemikalier
- Kan måles i blod på alle
- Persistente med halveringstid på op til 5 år og overføres til næste generation
- PFAS klassificeret som carcinogent og sammenhængende med lever- og stofskiftesygdomme, fødselsvægt, og nedsat immunfunktion

SCIENTIFIC OPINION

ADOPTED: 9 July 2020

doi: 10.2903/j.efsa.2020.6223

Risk to human health related to the presence of perfluoroalkyl substances in food

EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (EFSA CONTAM Panel),
Dieter Schrenk, Margherita Bignami, Laurent Bodin, James Kevin Chipman, Jesús del Mazo,
Bettina Grasl-Kraupp, Christer Hogstrand, Laurentius (Ron) Hoogenboom,
Jean-Charles Leblanc, Carlo Stefano Nebbia, Elsa Nielsen, Evangelia Ntzani, Annette Petersen,
Salomon Sand, Christiane Vleminckx, Heather Wallace, Lars Barregård, Sandra Ceccatelli*,
Jean-Pierre Cravedi, Thorhallur Ingi Halldorsson, Line Småstuen Haug, Niklas Johansson,
Helle Katrine Knutsen, Martin Rose, Alain-Claude Roudot, Henk Van Loveren, Günter Vollmer,
Karen Mackay, Francesca Riolo and Tanja Schwerdtle

PESTICIDES

MICROWAVE
POPCORN BAGS

STAIN RESISTANT
PRODUCT

STAIN RESISTANT
FURNITURE

FIREFIGHTING
FOAMS

WATER RESISTANT
CLOTHING

PAINT

PERSONAL
CARE PRODUCTS

Hver dag sin historie

- Kvæg
- Drikkevand
- Regnvand
- Havskum
- Økologiske æg

Eksponering

- Primært via gastrointestinal kanal og findes i plasma bundet primært til albumin
- Via placenta
- Brystmælk
- Ophobning i lever, nyrer og testis
- Udskilles primært via galde og fæces (og brystmælk), noget dog via nyrer (kortere C-kæder)
- Reabsorption
- Halveringstid 4-8 år

Tidligere studier

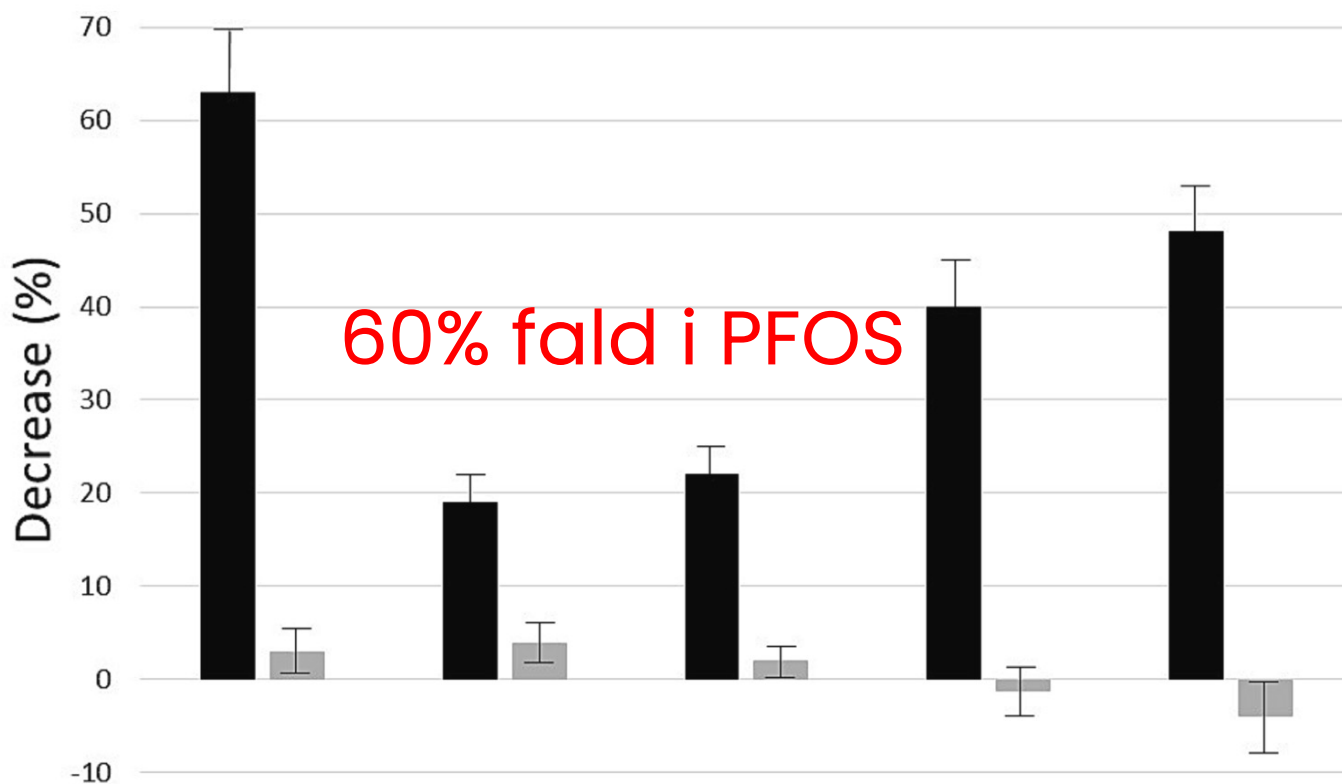
Rotteforsøg

NHANES from 2003-16

- PFAS 80% lavere hos deltagere der tog kolestyramin (N=22)
- PFAS ikke påvirket hos deltagere der tog statiner for at sænke kolesterol
- Men de kan tage kolestyramin af mange årsager
- Men der mangler studier, der ser på effekt af kolestyraminbehandling

Kolestyramin 12 uger og 12 uger uden

	PFOS	PFHxS	PFOA	PFNA	PFDA
■ Treatment period	63 (57 to 70)	19 (16 to 22)	22 (19 to 25)	40 (35 to 45)	48 (43 to 54)
■ Observation period	3.3 (1.0 to 5.6)	3.5 (1.4 to 5.6)	2.4 (0.7 to 4.0)	-1.3 (-3.9 to 1.3)	-4.0 (-7.8 to -0.1)

Konklusion

Lotte from Korsør
PFOS 197 => 37 ng/ml

- **PFAS kan reduceres hos højt eksponerede efter 12 uger med kolestyramine**
- **Uvist om det nedsætter sygdomsrisiko**
- **Mulig behandling for højt eksponerede**
- **Interessant især for unge kvinder, da fostre og børn er særligt følsomme**
- **Yderligere forskning kræves**